

Vriendenkring van het Noordzee-aquarium Oostende

[Bestemming]

Driemaandelijks Tijdschrift - 3de trimester 1994 - nr 16 - afgiftekantoor Oostende X

In dit nummer: Groepsreis Valkenburg en Maastricht - Groepsreis
Portsmouth - Een zeldzame vangst - Dag van de Aarde -
Boekbespreking - Zelf een Noordzee-aquarium houden - Hoe doen
wulocks het? - De paling - Eddy Serie: Nachten op Zee.

De Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium Oostende werd gesticht op 1 juli 1990

Lid van de Federatie der vrienden van de musea van België

Adviseerend lid van de Bond Beter Leefmilieu

Lid van de Culturele Raad van Oostende

Lid van de Milieuraad Oostende

De vereniging telt op eind december 1993: 725 leden.

Er zijn 10 bestuursleden

De Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende is de schakel tussen het Stadsbestuur van Oostende, de visserij, de leden van de kring en het publiek.

De werking is aldus op vier vlakken gericht:

1 Naar het Stadsbestuur door informatie en adviezen te verschaffen omtrent de noden en behoeften van het Aquarium. De vereniging werkt mee aan de verdere uitbouw en inrichting van het Aquarium door het verrijken van de verzamelingen, door het bekomen van schenkingen of giften in eigendom of bruikleen, door het aanschaffen ten behoeve van het Aquarium door middel van door de vereniging bijeen te brengen fondsen van voorwerpen met waarde voor het Aquarium.

2 Naar de visserij toe om de nodige contacten te leggen voor de aanbreng van levend zeebiologisch materiaal

3 Naar de leden toe door het uitgeven van een driemaandelijks tijdschrift en het uitwerken van een programma voor de leden: reisbezoeken, voordrachten, feesten enz.

4 Naar het publiek toe door het promoten van het Aquarium, door tentoonstellingen te organiseren, drukwerken uit te geven en in het algemeen alles doen wat van aard is om de publieke belangstelling voor het Noordzee-Aquarium te stimuleren.

De leden ontvangen het driemaandelijks contactblad en genieten een korting van 50% op het toegangsgeld tot het Aquarium. Deze korting wordt toegestaan door het Stadsbestuur Oostende en dit op vertoon van de lidkaart Vriendenkring Noordzee-Aquarium.

U kan lid worden door overschrijving van een jaarlidgeld van 250 fr. op rekening 280-8706209-86 van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Wasserskaai Oostende. Een extra bijdrage van steunende leden is van harte welkom.

Uw mede-adviseurs schenken onze vereniging hun vertrouwen en steunen alles de werking. We danken ze van harte en bevelen ze allemaal warm aan.

Het Noordzee-Aquarium is gans het jaar geopend op alle week-ends en dagelijks van 1 april tot 30 september.

Openingsuren: van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur.

Op aanvraag voor groepen en scholen zijn er rondleidingen met gids en vertoon van een informatiefilm op elke dag van het jaar.

Aanvraag daartoe dient gericht aan havenkapitein-directeur R. Ghys

Sluis Demey te 8400 Oostende tel. 059/321669

Voor alle informatie Noordzee-Aquarium Visserskaai Oostende tel. 059/505876

Uw lidmaatschap is de daadwerkelijke steun voor de vereniging. We danken U ervoor.

GROEPSREIS NAAR VALKENBURG EN EUROSTAD MAASTRICHT

Zaterdag 30 april 1994

- Opstapplaatsen: 6u45 Opex Oostende Café Tivoli
6u55 Gerechtshof Canadaplein Oostende
7 uur Parking J. Bauwensschool
- Reisweg: Oostende-Gent-Antwerpen-Herenthals-Olen-Genk-Heerlen-
Valkenburg-Maastricht en terug over Luik-Leuven-Brussel-Gent-
Oostende
- Programma: Te Olen gezamenlijke koffietafel in herberg: 'De Pispot van
Keizer Karel' Olen viert het 1000 jarig bestaan. Je kan er ook de
pot met drie oren kopen (250 fr)
± 10u30 Aankomst te Valkenburg, en gezamenlijk bezoek aan het
Grottenaquarium in de mergelgroeve van de Cauberg.
Middagmaalmogelijkheid in viersterrenhotel 'Thummers'.
Menu: Krachtige soep van verse groenten
Kipfilet of varkenshaasje met champignons, frietjes
kroketjes en gegarneerd met diverse groenten.
Valkenburgse bavarois
14u Vertrek te Valkenburg en 14u 30 aankomst te Maastricht
Vrij stadsbezoek te Maastricht van 14u30 tot 18u30
± 19u30 Stop bij A.C. restaurant te Leuven voor vrij avondmaal
± 22u30 aankomst te Oostende.

Deelnamprijs per persoon 1 400 fr.

- 1) In deze prijs is begrepen: busreis, koffietafel, middagmaal en
grottenbezoek.
Het hotel geeft een royale bediening in een sjeke sfeer.
- 2) Voor wie niet wenst deel te nemen aan het middagmaal is de
deelnamprijs per persoon 750 fr.

Betalen vooraf in het Aquarium of door overschrijving op rek 280-0706209-86 van
Vriendenkring Noordzoo-Aquarium Oostende en dit ten allerlaatste tot 24 april
1994.

Het Aquarium is open tijdens de weekends en dagelijks tijdens de paasvakantie van
10 tot 12 en van 14 tot 17 uur.

Er wordt maar een bus ingelegd en wie mee wil schrijft dus vlug in
Vergeet niet U te voorzien van Nederlands zakgeld.

Reserveer uw plaats in het Aquarium (Tel. 059/500876)
of bij de voorzitter Robert Coelus (tel: 050/236237)

VALKENBURGS GROTTENAQUARIUM

BEKEND
VAN DE PERS

UNIEK IN DE WERELD

Een onvergeterlijke gebeurtenis
is onder alle weersomstandigheden een bezoek waard

DE ENIGE GEHEEL VERLICHTE ECHTE GROT TEMPERATUUR CA. 20° C

Een MYSTERIEUZE ECHTE GROT met een enorme verzameling **LEVENDE**
zee- en zoetwatervissen o.a.

- piranhas
- kribbissen
- sidraaien
- zekspindes
- kwallen
- onieken
- mekrodien
- rotsalen

Deze GROT vol variatie blijft u fascineren! Laat u zich ook eens rondreiden door deze wonderlijke wereld van verlichte — levende — schrijnoren, uitgehouwen in een DOOLHOF van GANGEN en SPELONKEN, in vroegere eeuwen schuilplaats voor vele vluchtelingen.

Ons meer dan 35 jaar bestaande Grottenaquarium werd bezocht door experts uit o.a. België, Duitsland, Frankrijk, Polen, Rusland, N-Afrika en Amerika die dit evenement rangschikten onder de TIEN TOP-BEZIENSWAARDIGHEDEN van Europa.

DE TELEGRAAF: „Het duo KATVLISSÉN behoort tot het merkwaardigste van al wat hier in veertig toevanchtig verlichte bassins rondweemt“

HET REISNUMMER DER NEDERLANDSE SPOORWEGEN: „Een attractie die alleen al een reis naar het zuiden ten volle waard is. Het kan men DA GELN geboid blijven kijken“

RADIO LUXEMBURG: „Dit evenement OVERTREPT IEDERS VOORSTELLINGSVERMOGEN. U mag Valkenburg niet verlaten alvorens het Grottenaquarium gezien te hebben.“

DE VOLKSKRANT: „Een bezienswaardigheid waar aan de laatste bezoekers hun hart kunnen ophalen.“

HET LAATSTE NIEUWS (BRUSSEL): Een SPROOKJESWERELD in kalksteengrotten! Een ROMANTISCH doornot

DE LIMBURGER: „De toerist naar deze attractie wordt steeds groter. Dit alle delen van Europa komen de bezoekers. Een ATMOSFEER van SCHOONHEID EN ROMANTIEK“

DAMESELAD LIBELLE: „U kunt hier de mooiste vissen in de wat lugubere omgeving van een grot, wat een heerlijgheid effect heeft, zien.“

FREMDENVERKEHRSZENTRALE (KEULEN): „Een prachtige en zeer leerzame rondleiding“

OFFICE NATIONAL DU TOURISME (PARIS): „Een UNIEKE onderaardse SPROOKJESWERELD vol levende schrijnoren ondergronds in unoposante aquaria...“

Gelegen aan de Trichtergrubbe (halverwege de Couberg)

Tel. (0448) 1226
D.G.G. (0448) 4007

Reeds meer dan 3 miljoen enthousiaste
bezoekers.

Grotten-aquarium
met parking.

Gezellig, sfeervol café
met zonneterras.

Maastricht

De geschiedenis van Maastricht begint circa 50 voor Christus toen de Romeinen er een nederzetting bouwden langs de heirbaan, nabij een doorwaadbare plaats in de rivier. De naam is afgeleid van Mosae Trajectum, de plek waar men de Maas kon oversteken. Het tegenwoordige Maastricht telt 120 000 inwoners en heeft een oppervlakte van ongeveer 6000 hectaren. De stad ligt aan de rivieren de Maas en de Jeker, aan de voet van de St. Pietersberg in de mergelstreek.

De voornaamste bestaansbronnen zijn handel, dienstverlening en industrie (o.a. aardewerk, glas, papier en cement)

Maastricht is een studentenstad met een universiteit, Hogere Hotelschool, opleiding tot vertaler, kunstacademies, toneelacademies, conservatorium en muziekschool.

Vooral de binnenstad heeft een enorme aantrekkingskracht vanwege haar grote monumentale waarde; ongeveer 1450 objecten en gebouwen zijn beschermd door de monumentenwet. Nieuwbouw en renovatie worden aangepast aan de monumentale omgeving. Het centrum is beschermd stadsgezicht.

Aan de zuidzijde van de stad (Randwyck) is een nieuw economisch centrum gebouwd met expohallen en belangrijke ondernemingen. In de stad vestigden zich reeds vele Europese instituten. Velen bezoeken de stad om er in diverse centra te winkelen of om iets te proeven van de Bourgondische sfeer.

Maastricht heeft een vliegveld en is sinds einde 1991 wereldwijd bekend als stad waarvan haar naam nauw verbonden zal blijven met de eenwording van Europa. Het halfjaarlijkse Europees topberaad dat op 9 en 10 december 1991 in deze stad werd gehouden resulteerde in het Verdrag van Maastricht. Daarmee werd het fundament gelegd voor de politieke, economische en monetaire integratie van Europa.

Een groot gedeelte van het centrum van Maastricht aan de linkeroever van de Maas is voetgangersgebied en daar bevinden zich ook de vele winkels.

Het stadhuis dat gebouwd werd in 1659 staat op de markt en heeft een toren met carillon van 43 klokken. Niet te bezoeken op zaterdag. Het vrijdijf is een groot plein met de St Servaasbasiliek met de graven van St Servaas, de eerste bisschop van Maastricht, en het graf van Karel van Lotharingen. In de toren hangt de grootste klok van Nederland, de 'Gramme' (grootmoeder) met een gewicht van 7000 kg. De O.L. Vrouwebasiliek op het O.L. Vrouweplein dateert uit de 11de eeuw en in de zijkapel staat het genadebeeld van O.L. V. Sterre der Zee. Beide Middeleeuwse kruisbasilieken zijn de moeite waard te bezoeken. Nabij de Wilheminabrug over de Maas op de Maaspromenade is de rederij Stiphout gevestigd. Rondvaartboten liggen er klaar die van 10 tot 17 uur elk uur vertrekken. Men vaart zuidelijk aan langs de St Pietersberg met de beroemde mergelgrotten tot de sluizen van Ternaaien en dan terug. Duurtijd circa 50 minuten prijs 8 gulden.

We vermelden nog het Natuurhistorisch museum op het Bosquetplein. In dit museum kan men gesteenten, fossielen, flora en fauna zien van de natuur in Limburg en ook een vivarium en een heemtuin.

En wie gewoon wat wil slenteren langs de maaspromenade kan dit natuurlijk ook doen want daar valt altijd iets te beleven.

Op 30 april is het Koniginndag in Nederland en te Maastricht is er straatanimatie en prondelmarkt.

Lijst van de steunende leden 1994

2 Puystiens Frans	602 Westerlinck René
6 Flitser-Ghevaert Chr.	618 De Maria Lorenzo Café Stella
8 Vanhoeck Arthur	620 Alleman Fernand
9 Flitser Bart	621 Lauwers Paul
13 Duynslaeger Cyriel	626 Kickens Willy
14 Fonteyne André	634 Vandurme-Vandekerckhove A.
32 De Gendt Carlos	653 Vandoorne Willy
51 Goethaels Gust	666 Deramoudt Louis
76 Belpaeme Blanche	699 Knors Tony
90 VZW Centrum-Middenkust	704 Anseeuw Andre
95 Kerchhof Johan	720 Tea Room Aldis
162 Serie Eddy	721 Christians Johan
163 Lietard Edwin	722 Reyzerhove Armand
175 Coelus Robert	Vyvey Jean
180 Verbeke Frans	Malfeyt Pierre
183 Strandhotel Oostende	
204 Wilmet Eddy	
219 Vlietinck-De Decker J.	
227 Flitser August	
237 Vishandel Angele	
255 Versluys Willy	
262 Vanhove Louis	
274 Berard-Mouque J.	
297 Lepeire Willy	
306 Flitser Jan	
342 Smissaert Emiel	
343 Claeys Johan	
344 Vansteene Valere	
413 Verleye Daniel	
443 Heirwegh Eddy	
504 Coenye Blanche	
524 Taverne Sixties	
590 Peelman_Gelders A.	
591 Anseeuw Michel	
600 Verleene Frans	

Zij hebben reeds dit jaar naast hun lidgeld een extra-financiële bijdrage gegeven ten bate van onze vereniging, waarvoor we ze zeer harelijke danken. De lijst kan en mag natuurlijk nog aangevuld worden.

Groepsreis naar Portsmouth

In samenwerking met de vereniging De Dissel modelbouwclub en de Vrienden van het Nationaal Visserijmuseum-Oostduinkerke tijdens het week-end van 7 en 8 mei 1994

Programma:

Zaterdag 7 mei 1994

- 5.00 uur Samenkomst in het station van Oostende
- 5.45 uur Afreis met de Ferry naar Ramsgate
- 9.30 Ontschepen te Ramsgate
- 10.00 Vertrek met Engelse bus (Golden Gate Ways) naar Portsmouth. Eigen lunchpakket meenemen.
- 13.30 Aankomst te Portsmouth
- Gezamenlijk bezoek aan het Sea-Lifecentre. Daarna naar keuze:
 - Vrij stadsbezoek en winkelen
 - Bezoek aan het submarinemuseum te Gosport.
- 19 uur Samenkomst in hotel Arcade IBIS Winston Churchill Avenue
- Tweepersoonskamers met afzonderlijke bedden en privé-faciliteiten (W.C, toilet, douche) Vrij avondmaal in het hotel of nabijgelegen eetgelegenheden naar eigen keuze.

Zondag 8 mei 1994

- 8.30u Ontbijt in hotel Ibis-Arcade (inbegrepen in de prijs)
- 9.40u Vertrek met de bus
- 10.00 u The Historic Ship Tour
- Bezoek aan HMS Victory vlaggeschip van Nelson
- Bezoek aan HMS Warrior, oorlogsschip van de vloot van Koningin Victoria (1860)
- Bezoek aan de Mary Rose, geconserveerd oorlogsschip van de vloot van Hendrik VIII
- Bezoek aan the Royal Naval Museum
- Er zijn diverse mogelijkheden voor eetgelegenheden in het grote museumcomplex
- 16 u Vertrek te Portsmouth en terugreis. Onderweg bezoek aan de badplaats Brighton. Vrije stadswandeling en mogelijkheid voor avondmaal
- 21u Aankomst te Ramsgate
- 22u Afvaart naar Oostende alwaar aankomst te 03.30u

Prijs per persoon op basis van tweepersoonskamer 4.500 fr
(toeslag voor éénpersoonskamer 500fr)

Inschrijven tot 20 april bij Robert Coelus Visserstraat 9 8420 De Haan tel 059/236237
Betalen vooraf kontant of door overschrijving op de rekening van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende 280-0706209-86

In de prijs begrepen de ferry's, de bus, het hotel, het ontbijt, de musea, de BTW. Niet inbegrepen: maaltijden, dranken, fooi chauffeur.
Voorkeur werd gegeven aan vroegere optionemers
Er zijn nog plaatsen vrij!

Nieuwe leden sedert 1 januari 1994

- Allary Nancy Nieuwpoortse stwg 326 8400 Oostende
Devooght-Barbaix F. en S. Steenoverstraat 33 8400 Oostende
Vanmassenhove Roger Heidelaan 29 8420 De Haan
Vanhyfte Laurent Fazantestraat 8 8400 Oostende
Coenye-Vanhecke Maria Druivenlaan 15 8400 Oostende
Dobbelaere Pascal Noorsterstraat 13 8380 Dudzele
Cauwels Stefaan Dudzelesteenweg 101 8000 Brugge
C.V. Alsani Ernest Feysplein 12 8400 Oostende
Café 't Zwaantje Ernest Feysplein 12 8400 Oostende
Delva Annie Koningin Astridlaan 18 bus D3 8400 Oostende
Lowyck Alfons Maurits Sabbestraat 25 8400 Oostende
Vandenbrande F. Clivialaan 52 8400 Oostende
Vanslembrouck R. Dr. Edw. Moreauxlaan 175 bus 3 8400 Oostende
Coutereel Guy Zandheuvel 4 bus 2 8450 Bredene
Vanden Heede Gisele Koningstraat 23 8400 Oostende
Decraene Michel Rue Darwin 47 1060 Ixelles
Dewinter Marc Mimosalaan 69 8400 Oostende
Vyvey Jean Alfons Pieterslaan 68 8400 Oostende
Vandenbergh Anne Kasteelstraat 6 8400 Oostende
De Bruck Sandra Ooststraat 58 bus 2 8400 Oostende
Mongare Vienna Staessenstraat 6 8450 Bredene
Pauwels Jacqueline Christinastraat 103 8400 Oostende
Dewilde Michele Van Iseghemlaan 11 bus 4 8400 Oostende
Germonpré Eddy Hengelspad 6 8400 Oostende
Pintelon Martine H. Baelskaai 33 8400 Oostende
Maene Roger J. Cardijnplein 5 bus 17 8400 Oostende
Dupon Estella Weggevoerdenlaan 12 9990 Maldegem
Lua Nathalie Leopoldlaan 97 9900 Ecklo
Dasseville Daniel J. De Meyerstraat 42 8370 Blankenberge
Vanderheyde Karel Sleutelbloemdreef 15 8300 Knokke-Heist
Malfeyt Pierre Transvaalstraat 22 8400 Oostende
Vermincq Pedro Serg. Debruynestraat 43 L8400 Oostende
Mombaliu -Vercruyce Prinses Elisabethlaan 1 8401 Bredene
Coulter Robert Aimé Liebaertstr 25 8400 Oostende
Dossaer Francine Biezenstraat 7 9032 Wondelgem
Dekeyser Willy Nieuwpoortsestwg 621/4 8400 Oostende
Ruga Julien Stanleylaan 50 8400 Oostende
Serreyn Bart Torenvalkstraat 9 8300 Knokke-Heist
- Alle nieuwe leden van harte welkom in de Vriendenkring. Het ledenaantal is thans opgelopen tot 762.
- Alle leden hebben nog niet hun lidmaatschapsgeld voor 1994 betaald. We rekenen er alvast op dat de vergetelheid uit de weg wordt geruimd en sturen hierbij nogmaals een overschrijvingsformulier. Eveneens kan het lidmaatschap vereffend worden in het Aquarium of bij de bestuursleden. We vertrouwen op uw stiptheid en danken U ervoor van harte.
- Leden die betaalden door overschrijving vinden in dit tijdschrift hun lidmaatschapskaart.

Weer een zeldzame vangst voor onze kust.

Op 12 februari 1994 werd door de 0.64 een heilbotje van 1,3 kg gevangen tijdens visserij nabij de Nieuwpoorthank. Onmiddellijk werd dit door de bemanning gerapporteerd aan het Noordzee-Aquarium.

Heilbot is geen echte Noordzeevissoort en komt dus maar zeer sporadisch voor in onze kustwateren.

De witte heilbot (*hypoglossus hypoglossus*) is een bodemvis van de noordelijke Atlantische Oceaan. De jaarlijkse vangst bedraagt nu ongeveer 7000 ton waarvan Canada en Usland het leeuwenaandeel nemen.

Vroeger werd heel wat meer witte heilbot gevangen tot 17 000 ton per jaar. Men probeert ook aquacultuur voor de heilbot maar er zijn heel wat moeilijkheden in de ontwikkelingsstadia van de vis. De heilbot is zoals de schol en de schar een platvissoort. De bovenzijde is donkerbruin tot groenachtig zwart gekleurd terwijl de onderzijde wit is. Het lichaam is langgerekt en dik vlezig. In de muil zijn er in beide kaakhelften veel tanden en de onderkaak steekt naar voren uit. De ogen zitten aan de rechterzijde. Deze vis kan een maximale lengte van 3 meter bereiken en weegt dan ongeveer 300kg. Dat is natuurlijk uitzonderlijk maar beesjes vanaf 10 kg worden in de vismijnen al per stuk verkocht.

Op 14 januari 1977 werd door de 0.142 'Hermes' voor onze kust (Goote Bank) een exemplaar van 13 kg gevangen. Dat was natuurlijk ook zeer uitzonderlijk en de moeite waard om het te vermelden aan het Natuurhistorisch museum te Brussel.

De witte heilbot groeit snel; opmerkelijk is het dat de mannetjes trager groeien dan de wijfjes. Mannetjes worden geslachtrijp op hun zevende of achtste levensjaar, terwijl de wijfjes wel 10 jaar moeten zijn vooraleer ze kuit schieten, en dan kunnen ze ook al 30 kg wegen.

De heilbotten paaien aan het einde van de winter tot in het begin van de lente en dit in diep water (250-700m) bij een temperatuur van 5-7°C. Het zijn echte jagers en ze voeden zich met allerlei zeedieren.

Frans: Flétan

Duits: Heilbutt

In de persmap van het casino-project Bob Van Reeth (het fameuze eiland vóór het huidige casino van Oostende) hebben we gelezen dat er een Noordzee-aquarium voorzien is in de inkomhal van het Congrescentrum. Dit zou naast het Delvaux-fresco de blikvanger worden.

De Groenlandse heilbot ook bij ons zwarte heilbot (*Reinhardtius hypoglossoides*) genaamd heeft twee donkere zijden en wordt ook niet zo groot als de witte heilbot. De maximale lengte van de wijfjes is één meter. Het is een meer arctische soort die circumpolair voorkomt maar in de Noordzee niet te zien is. In de jaren '60 werd deze vissoort wel op de Oostendse vismarkt gebracht 'Kasavubu's' naar de naam van de eerste zwarte Zaïrese president. In 1984 bedroeg de wereldvangst nog 18400 ton, die thans geroduceerd werd naar een goede 7000 ton.

Gezien de trage voortplanting van de witte heilbot en de zwarte heilbot is het ook nodig geweest bescherm maatregelen te treffen en werd een minimumaanvoermaat van 50 cm voorzien.

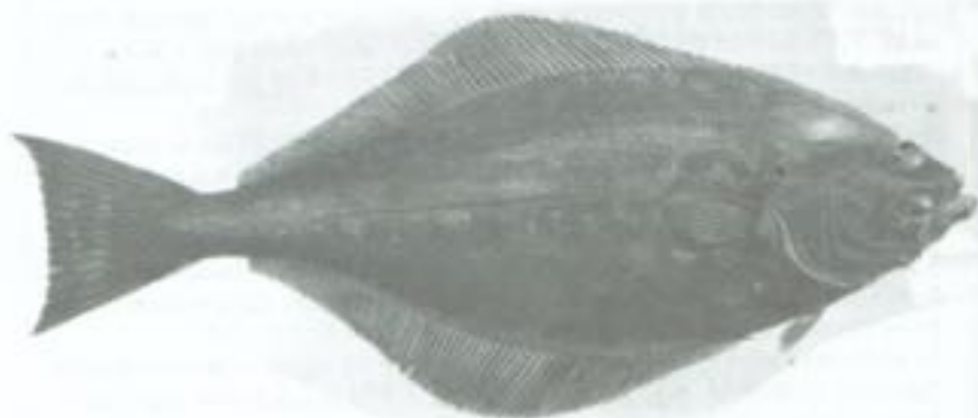
Zwarte heilbot wordt gekweekt door Dennis Gowland, eigenaar van de Benesthercompagnie op de Orkney-eilanden.

Ook zijn nog drie andere proefstations op de Orkney-eilanden aan het experimenteren om zwarte heilbot te kweken en hoopt men binnen drie jaar gekweekte zwarte heilbot op de markt te brengen.

Engels: Greenland halibut

Frans: Flétan noir

Duits: Schwarzer Heilbutt

Te koop

scheepsmodel: getuigde zeilloodskotter (1900)

lengte over alles: 250 cm, hoogte 210 cm.

Inlichtingen: Tel 050 / 51 54 79

De dag van de aarde op zondag 24 april 1994

Natuur en milieu in beweging in meer dan 100 Vlaamse gemeenten.

Lidorganisaties van de Bond Beter Leefmilieu organiseren honderden activiteiten naar aanleiding van de 'Dag van de Aarde'.

Onze Vriendenkring neemt er eveneens aan deel naast een vijftal andere organisaties die vooral de aandacht vestigen op de fauna en flora van het Vlaamse kustgebied. Hierbij een overzicht:

1. De Zwinbosjes te Knokke

De zwinbosjes zijn één van de grootste en meestgevarieerde duingebieden van onze kust. In dit gebied merkt men de overgang van embryonale duintjes over zeereepduinen, droge en vochtige duingrasslanden afgewisseld met struweel, duinbos tot de begraasde duinweiden die overgaan in de achterliggende polders. Door de opeenvolging van een groot aantal biotopen kent dit duingebied een zeer rijke flora. Tijdens de wandeling wijst Natuur en Milieu Oostkust op de mogelijkheden voor natuurontwikkeling.

Afspraak : Oosthoekplein in Knokke 14u30

Info: Natuur en Milieu Oostkust, afdeling Knokke-Heist van Natuurreservaten vzw, Patrick Demaecker, Onderwijsstraat 114 Knokke-Heist tel 050/513890

2. Westelijk strand Heist aan Zee

Op het meest westelijk strand van Knokke-Heist is een unieke natuurontwikkeling aan de gang. Waar op andere kustplaatsen de duinen en het strand aangevreten worden door de zee, treedt er hier duinvorming op.

Bovendien ontstaat er naast de oostelijke havendam van Zeebrugge een nieuw slik. Kenmerkend voor dit strand zijn de talrijke vloedmorkvegetaties, die elders door de strandreiniging onmogelijk zijn. Wat het Heistse strand helemaal bijzonder maakt, is de aanwezigheid van een kunstmatige rotakust, die een specifieke fauna en flora herbergt. De Strandwerkgroep België-Vereniging voor Mariene Biologie nodigt je dan ook hartelijk uit voor deze duinrijke wandeling.

Afspraak: kleine vuurtoren op de zeedijk (westrand bebouwing) te Knokke-Heist om 14u00. Excursie onder leiding van Guido Rappé 09/374 39 68 Info/Strandwerkgroep België-Vereniging voor Mariene Biologie, Francis Kerckhof Muscartstraat 14, 8400 Oostende 059/50 72 94

3. Tureluurs in het zoute paradijs

Wandeling door de ingedijkte polders

Na de indijking van onze polders speelden de monniken van Ter Doest een belangrijke rol in de ontginning van de zilte schorre. Het lekken van het brakke Boudewijnkanaal levert vandaag een gelijkaardig beeld op. Aldus ontstaat een paradijs voor de zoutliefhebber onder de steltlopers: de tureluur. Niet minder dan 5% van de Vlaamse populatie nestelt in het bezochte gebied. Met telescopen krijgt elke wandelaar de paringsdans binnen het gezichtsveld. Een tafereel om tureluurs van te worden. Natuurreservaten afdeling Brugge toont tevens hoe in dit gebied natuurontwikkelingsmaatregelen kunnen worden getroffen.

Afspraak: Herdersbrug Dudzele om 14u00 (Max 50 deelnemers) Info: Natuurreservaten afdeling Brugge/Brugse Natuurgidsen, Paul Decuyper, Oostenhem 24 8301 Heist aan Zee 050/51 53 89

4. Wat leeft er nog aan onze kust?

Oostendse strandwandeling

De vragen 'Wat leeft er nog aan onze kust?' en 'Wat zijn de gevolgen van de vervuiling van de Noordzee?' staan eens te meer centraal op de Dag van de Aarde. Samen met de gidsen van het Centrum Middenkust/Marien Ecologisch Centrum gaan we op zoek naar een boeiende mini-wereld. Een laagrijwandeling van 15u00 tot 17u00 toont ons waar zeepieten te vinden zijn, hoe krabben lopen, hoe mosselen zeewater filteren. Kortom, een boeiende ontleding van het gevoelige ecosysteem dat ons Noordzeestrand is.

Afspraak: Centrum Middenkust, Langestraat 73, 8400 Oostende om 15u00 info: 059/80 67 66

5. De Noordzee fauna leren kennen

Bezoek aan het Noordzee-Aquarium

Onze Noordzee staat symbool voor een onmetelijke rijkdom, die echter bedreigd wordt en bescherming nodig heeft. Deze rijkdom omvat onder meer de typische vissoorten, schelp- en schaaldieren. Een flink deel van de Noordzee-fauna kan worden bewonderd in het Noordzee-Aquarium te Oostende. Het Aquarium wil de sluier van de onbekendheid wegnemen en hoopt voor een stuk bij te dragen tot meer eerbied voor de natuur.

Afspraak: Vrienden van het Noordzee-Aquarium Visserskaai, 8400 Oostende 059/50 08 76 van 10u00 tot 12u00 en van 14u00 tot 18u00 toegang 25 fr (volwassenen), kinderen tot 12 jaar gratis. Inschrijvingen voor groepen: Havenkapitein R. Ghys, Sluis Demey, Oostende 059/32 16 69

6. Zeehond terug van weg geweest

IJzermonding te Nieuwpoort

Afgelopen winter lanceerde Natuurreservaten Vzw het 'Plan Zeehond', een actieprogramma voor de IJzermonding. Via een pakket maatregelen kan de natuurwaarde van de rivier en haar omgeving immers worden opgekrikt: een betere waterkwaliteit, het afgraven van opgespoten terreinen en niet functionele dijken, het ontwikkelen van een natuurlijke strandzone, de aanpak van het zwerfvuil in de schorren zijn doelstellingen die ervoor zorgen dat de zeehond opnieuw zijn intrede kan doen. De uitbreiding van het natuurreservaat van de IJzermonding met het aangrenzende 145 ha grote militaire domein van Lombardsijde schept nieuwe levenskansen voor de zeehond.

Afspraak: einde Halvemaanstraat, Nieuwpoort-Bad (richting Oostende, voorbij het Albert I-monument om 10u00.

Info: Natuurreservaten vzw afdeling Westkust, Peter Bossu, Kasteel De Blankaart, Iepersesteenweg 56 8600 Woumen 051/54 52 44

Ledenfeest 1994

Staande van links naar rechts: R. Coelus, Blanche Belpoeme, havenkapitein R. Ghys, Christiane Gbevaert (Z.92), August Flitser (Z.185), mevrouw Bogaert (O.62), mevrouw Rau (O.455), Luc Bogaert (O.62), Marcel Rau (O.455), Pierre Devriendt (O.455), gemeenteraadslid Omer Dewilde. Zittende van links naar rechts: Inge Arschoot (Z.92), mevrouw Eliane Flitser (Z.185), Steven Vanhecke en Dini Bogaert. (foto Els Verhaeghe)

Pil leidt tot tweeslachtigheid bij vissen.

Vrouwen die anti-conceptiepillen gebruiken zouden verantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van tweeslachtige vissen in de Britse rivieren. Dat blijkt uit een onderzoek van 31 Britse rivieren, uitgevoerd door het Britse Ministerie van Milieu.

De vrouwelijke hormonen, de oestrogenen, zijn aanwezig in de anti-conceptiepillen en grote hoeveelheden daarvan maken mannen steriel.

De vrouwelijke hormonen komen in het rivierwater terecht via de urine van de pilgebruiksters. Deze hormonen komen in het rivierwater terecht via de urine van de pilgebruiksters. Deze hormonen worden niet door de zuiveringsinstallaties aan het gebruikte leidingswater onttrokken en belanden aldus nadien in het rivierwater. Volgens de studie zijn de oestrogenen ook verantwoordelijk voor de geslachtsverandering van de vissen. De mannelijke vissen ontwikkelen vrouwelijke geslachtsdelen en zijn steriel.

(Uit het Nieuwsblad van 13/1/94)

Bekakte mossels

Recent in het nieuws hebben we gehoord dat de vele meeuwen in Zeeland een ware plaag geworden zijn voor de mosselcultuur.

Poep-resten op de schelp van de Zeeuwse mossel geven natuurlijk een niet al te smakelijk uitzicht. De Zeeuwse mosselboeren hebben eerst geprobeerd dit euvel op te lossen door middel van het eenvoudige reinigen of afspoelen van de schelpen maar dit leverde niet het gewenste resultaat. In augustus 1993 overschreed de norm van deze 'faecale ciliformen', zoals deze meeuwenpoep-resten in wetenschappelijke taal heten de limiet. Het logische gevolg was dat er stringente maatregelen dienden getroffen te worden. Niet dat deze overschrijding nu gevolgen zou hebben voor de volksgezondheid maar terecht stelt men vast: grenzen zijn grenzen. Bij laagwater komen de mossels bloot in de verwaterpercelen bij Yerseke. Dan komen de meeuwen er op af want ze zijn zoals velen van ons erg verlekkerd op mossels en die brave meeuwen tonen hun dankbaarheid door wat te laten vallen dat niemand kan bevallen. De Zeelanders die altijd erg vindingrijk geweest zijn en nog zijn hebben er een probaat middel op gevonden door het inzetten van valkeniers. Tijdens laag water trekt de valkenier er op uit en laat de valk vliegen boven de verwaterpercelen wat voor effect heeft dat de meeuwen op de vlucht slaan.

Oude remedies tegen zeeziekte

Om niet zeeziek te worden, werd een takje tijm of lavendel meegenomen om op zee de landelijke geuren te kunnen opsmuiven. Enkele lepeltjes zout op het hoofd of over de schouder strooien en wel over de linkerschouder. Boze geesten die altijd links achter iemand staan worden door het zout verblind. Wanneer de visser zeeziek werd, mocht hij nooit in het schroefwater braken, anders zou het schip een slechte koers varen.

uit Volksgeloof in de Zeevisserij door Pierre Hovart

Uitgeverij Marc Van de Wiele Jakobijnessenstraat 5 8000 Brugge

HOE DOEN WULOEKS HET?

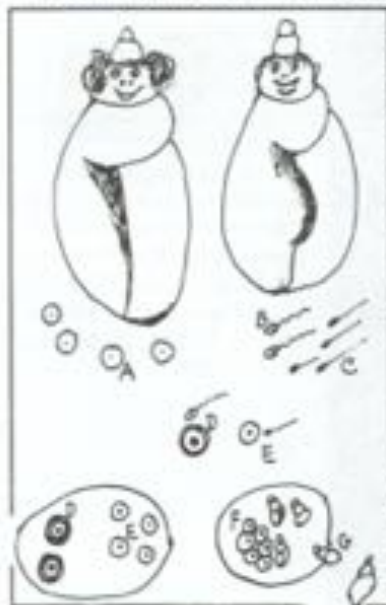
In één van de bakken van het Noordzee-aquarium werden een paar maanden terug eikapsels van wulken gedeponerd en na een paar weekjes kwamen er minuskule wulkjes uit, die thans al een paar centimeter groot zijn.

De wulken zijn van gescheiden geslacht, d.w.z. dat er zowel mannetjes- als wijfjeswulken zijn.

Je kan dit bij een wulk niet alleen zien aan het lichaam maar ook aan de schelp. De mannetjeswulk heeft een duidelijke inbochtung in de rand van de mondopening van de schelp. Om daarvan zeker te zijn moet je natuurlijk een wulkschelp hebben die niet beschadigd is. Gave wulkschelpen zijn zeker niet veel te vinden, want vooral een doodgewone wulk in je handen komt, heeft het schelpdier al honderde keren tussen andere wulken en zoedieren gewenteld, hetzij in het net, hetzij in een vismand, hetzij in een kookpot, hetzij in de winkels enz.

Het best kan je wulken halen bij Bretoense vissers die speciaal met fuiken de wulken vissen, maar dan nog zijn er veel beschadigd. Om zich voort te planten is er natuurlijk de paring nodig tussen het mannetje en het wijfje. Bij paring wordt door het mannetje het wijfje bevrucht m.a.w. het mannetje loost zijn spermatozoiden of zaadcellen die dan de eicellen van het wijfje binnendringen en aldus het begin maken van een nieuw leven. Mannelijke wulken hebben echter twee soorten zaadcellen. Er zijn eerst en vooral de typische spermatozoiden met kopje en zweepstaartje maar er zijn ook spermatozoiden die naaldvormig zijn en deze zijn in de meerderheid. De twee soorten zaadcellen kunnen eicellen bevruchten maar er is een groot verschil. Uit de eicellen die bevrucht waren door de normale of typische zaadcellen zullen wel de heel kleine wulkjes zich ontwikkelen maar uit de eicellen die bevrucht werden door de naaldvormige zaadcellen komt geen leven. Deze laatste bevruchte eicellen koeken samen tot een soort dooiermassa, rijk aan vitamines en eiwit,

die het eerste voedsel vormen voor de levende wulklarfjes en die in het eikapsel al beginnen met de vorming van de schelp. De wulklarve voedt zich verder met de dooiermassa, krijgt meer en meer de gedaante van een minskuul wulkje en zal zich uiteindelijk uit het eikapsel bevrijden met de hulp van zijn rasptong om uiteindelijk het vrije leven te beginnen in de wijde zee of zoals het bij ons gebeurde in de zoutwateraquariumbak waar het lekker kan grazen op de algen en de toegeworpen visstukjes als aas niet versmaadt.

- A: eicellen
- B: normale zaadcellen
- C: naaldzaadcellen
- D: eicel bevrucht door normale zaadcel
- E: eicel bevrucht door naaldzaadcel
- F: samengekookte eicellen dienende als voedsel
- G: jong wulkje verlaat het kapsel

Belgische Vereniging voor Conchylologie

Afdeling Kust

Onze vereniging, opgericht in januari 1977, groepeer verzamelaars uit geheel Vlaanderen die weekdieren en hun schelpen bestuderen.

- Wij bieden:
- initiatie van de leden in de verzameltechniek: zoeken, reinigen en prepareren, determineren, opbergen en classificeren van schelpen;
 - Organiseren van excursies: zowel dagtrips als buitenlandse reizen;
 - deelname aan schelpenbeurzen in binnen-en buitenland;
 - boekbesprekingen: de leden krijgen de gelegenheid antieke en recente werken, evenals tijdschriften te raadplegen;
 - studie van bepaalde schelpenfamilies; -geslachten of soorten;
 - korte spreekbeurten, ondersteund d.m.v. transparanten, dia's 16 mm of videofilms: reisverslagen of besprekingen van bepaalde schelpen...
 - ruilbeurs voor boeken en schelpen;
 - gratis deelname aan tombola;
 - een lidgeld van slechts 200 fr per gezin

We werken samen met

- Belgische Vereniging voor Conchylologie (Antwerpen)
- Société Belge de Malacologie (Brussel)
- Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium (Oostende)
- Strandwerkgroep (Oostende)

Wij hopen U als lid van onze kring te mogen verwelkomen

Contactadres: Frank Nolf,
Pr. Stefanieplein 43 B8;
8400 Oostende
tel 059/ 706613

Gemeenschapshuis :
"tSchelpestik", Vosseslag
131, De Haan

De vergaderingen gaan —
in regel — door op de 3de
zondag van de maand, in de
voormiddag van 9u30 tot
12u30op: 16 jan, 20 febr, 20
mrt, 17 apr, 15 mei, 19 juni,
28 aug, 18 sept, 20 nov, en
18 dec. 1994

Het Noordzee-Aquarium van Oostende te Brussel

Onze Vriendenkring nam deel aan de tentoonstelling 'La Mer du Nord, notre seule frontière', van 8 tot 23 januari 1994 in de abdij van Dieleghem te Jette-Brussel. De tentoonstelling werd georganiseerd door de Vriendenkring der oud-kadetten van de zeevaartscholen en van de schoolschepen en de Zeemacht in samenwerking met het Schepencollege van de Franse Gemeenschap. Meer dan 3000 bezoekers bezochten ook de stand van het Noordzee-Aquarium. Promotiemateriaal door onze Vriendenkring gedrukt werd gretig aangenomen, en er zullen zeker bezoeken aan ons Noordzee-Aquarium eruit volgen.

Zelf een Noordzee-aquarium houden (vervolg)

3.1. Het aquarium

De moderne aquaria bestaan meestal uit volglas verlijmd 'bakken' met ingebouwde lichtkap en in het geval van een zeeaquarium, een voorziening voor biologisch filteren. Voor de installatie van een biologische filter wordt er een gedeelte van het aquarium afgeschermd waarover (oppervlakte) water kan stromen dat via een gat in de bodem van het aquarium in het biologisch filtersysteem terecht komt. Meestal is er nog een tweede afgeschermd compartiment, tevens met gat in de bodem, dat gebruikt wordt om het gefilterde water via een slang terug naar boven en in het aquarium te brengen. Vermits er onder het aquarium verschillende elementen geplaatst dienen te worden (koelinstallatie, biologisch filtersysteem...) is het raadzaam dit aquarium op een voet (met voorraan deuren) te plaatsen zodat alles er netjes onderaan geïnstalleerd kan worden.

Er bestaan aquaria met een dubbel-glas voorziening maar de prijs hiervan is dikwijls een veelvoud van een 'gewoon' volglas aquarium. Voor wie dit prijsverschil geen probleem vormt is het natuurlijk een interessante zaak daar het heel wat uitspaart op het benodigde vermogen van een koelinstallatie.

Volgende punten dienen in acht genomen te worden bij de selectie van een aquarium voor ons doel:

- Aan het aquarium (en lichtkap) mogen geen metalen delen zijn daar de verbinding ervan met zout giftig is. Er is altijd zoutvorming tegen bijvoorbeeld de bovenkant (lichtkap) te verwachten en het oxideren van metalen delen zou hierbij tot (dodelijke) insijpeling van gifstoffen kunnen leiden.

- De lichtkap moet behalve een uitstekende isolatie en het volledig ontbreken van 'zichtbare' metalen delen voorzien in de mogelijkheid tot het plaatsen van 4 stuks TL-buizen. Een goede en sterke belichting gedurende 10- 12 uren per dag is noodzakelijk voor de groei van groene algen, draadalg en wieren.

- Indien (financieel) mogelijk dient de voet van het aquarium tevens uitgevoerd te zijn in een corrosievrij metaal of kunststof. Zout vreet ongelooflijk snel aan vrij toegankelijke metalen delen!

3.2. Het Biologisch Filter

Dit filter vormt een zeer belangrijk en dikwijls onderschat onderdeel van de totale installatie. Het zorgt voor het afbreken van voedselresten, uitwerpselen, en ander organisch materiaal dat helaas in zeer grote hoeveelheden in uw aquarium aanwezig zal zijn.

Zonder (voorlopig) al te zeer in detail te treden berust de werking ervan op het volgende principe:

- Mechanische Filtering vindt plaats, grovere deeltjes worden in de filtermousse opgevangen.

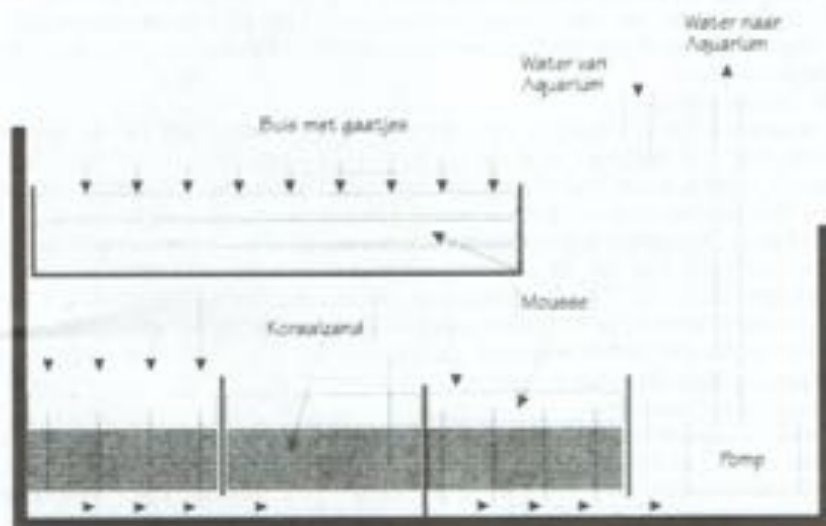
- Organisch restmateriaal gaat in ontbinding door de aanwezigheid van bacteriën

- Het (giftige-) Nitriet ontstaat door het afscheiden van afvalstoffen (uitwerpselen)

- Nitriet wordt in het biologisch filter door bacteriën (Nitrobacter) omgezet in het minder schadelijke Nitraat.

- In het biologisch filter wordt zuurstof toegevoegd door beweging van het water en eventueel door extra toevoeging (zuurstofsteentjes)

Schematische Voorstelling van een Droog/Nat Biofilter:

Werking van het Biologisch Filter (Beknopt)

Het organisch afval dat ontstaat door het voederen en de restproducten daarvan (uitwerpselen) zorgt voor een toename van een aantal stikstofverbindingen.

Ammonium/ Ammoniac ($\text{NH}_4 + \text{NH}_3$) wordt omgevormd tot Nitriet (NO_2) in het Biofilter en het aquarium zelf door de aanwezigheid van bacteriën (Nitrosomonas) + Zuurstof (O_2)

Weer andere bacteriën (Nitrobacter) zorgen (samen met zuurstof) voor de omzetting van het giftige Nitriet naar het minder schadelijke Nitraat (NO_3) Algen en wieren zorgen voor de verlaging van het Nitraat gehalte. Ook de installatie van een denitrificatiefilter verlaagt het nitraat gehalte (Hierover later meer)

Het is vooral de aanwezigheid van Nitraten die voor een degradatie van de waterkwaliteit zorgen en die er dus voor verantwoordelijk zijn dat we regelmatig water dienen te verversen.

Praktische Tips

Een belangrijk gegeven voor de goede werking van een dergelijk filter is een zeer goede doorluchting. Persoonlijk plaats ik in elk van de onderste delen van het filter een extra zuurstofsteentje tussen de mousse en het koraalzand.

Het verdient aanbeveling het filter en dan vooral het bovenste gedeelte (3 lagen mousse) regelmatig oppervlakkig te reinigen. Dit betekent concreet het verwijderen (onder stromend water) van het grootste deel van de organische bestanddelen. Dit kan zowel zichtbaar zijn (voedselresten, plantenresten...) als onzichtbaar; in de vorm van 'bruin water'. Het filter nooit met heet water reinigen daar dit de aanwezige nuttige bacteriën zou vernietigen. Ook de onderste mousse en het koraalzand geef ik regelmatig (om de 2-3 maanden) een reinigingsbeurt doch hier telkens 1 gedeelte per keer! In principe dient het materiaal zelf nooit vervangen te worden.

In de pomp welke het aquariumwater terug naar boven toe brengt bevindt zich meestal ook een groffilter. Ook dit niet vergeten te reinigen!

Ik heb een tijdje het laatste compartiment (waar de pomp zich bevindt) gebruikt als 'opslagplaats' van levend voer (mossels, oesters, enz). Dit dien ik ten sterkste af te raden vermits deze zelf voor heel wat vuil zorgen dat rechtstreeks terug via de pomp het aquarium in gaat.

3.3. De Koelinstallatie

Dit is waarschijnlijk het lastigste en tevens kostbaarste onderdeel van de gehele installatie. Lastig en kostbaar in de zin van aanschaf en installatie.

Persoonlijk gebruik ik een systeem met 'doorstroming' waarbij het water stroomt door een inox buis die door de groep gekoeld wordt. Dit is een zeer eenvoudig te installeren systeem maar je hebt nogal wat verlies in rendement. Zo bekom ik met een koelgroep met een vermogen van 1/4 PK voor een aquarium van 250 liter een maximaal temperatuurverschil van 10 graden Celcius. Dat betekent dat bij een kamertemperatuur van 22 graden ik ten laagste 12 graden watertemperatuur bekom bij continu draaien. Dit is niet erg efficiënt noch economisch. De kostprijs van deze (industriële) groep was echter dermate laag dat ik het er voorlopig maar mee doe.

Een commercieel beschikbaar systeem met een dergelijke capaciteit, gebouwd voor het gebruik in aquaria kost al gauw zo'n BF 40 000! Bij mijn weten bestaan ze in een capaciteit van 1/2 en 1/4 PK.

Een koelsysteem met doorstroming wordt het best geplaatst tussen de pomp en de retour naar het aquarium. Let wel dat u in dat geval de capaciteit van de pomp groter noemt dan normaal nodig vermits er een langere af te leggen weg is en de doorstroming zelf een zekere 'rem' vormt.

Beter is u te wenden tot een firma die installaties maakt voor het houden van kreeften, voor restaurants en vishandels. Deze maken voor u een systeem op maat met een condensator die zich in het biologisch filter bevindt en dus een veel beter rendement geeft voor zo'n 30 000 tot 40 000 BF, installatie inbegrepen.

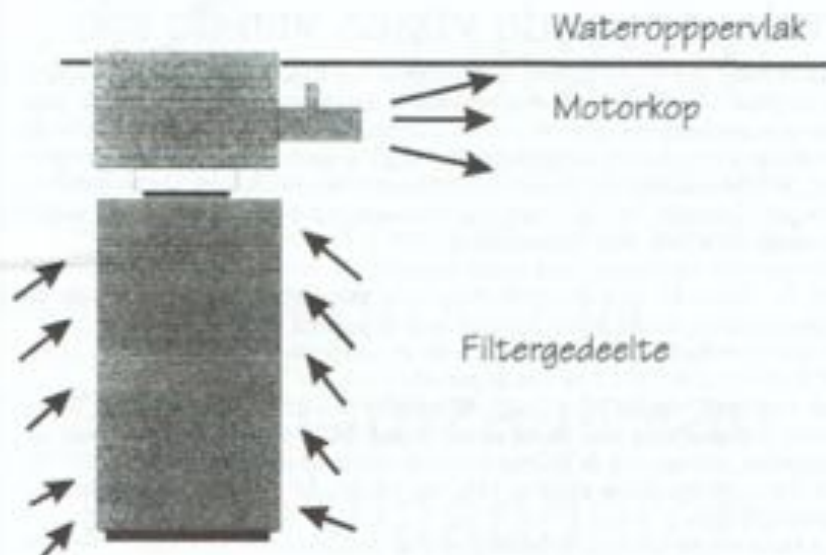
Een andere interessante manier van koelen schijnt een 'bierkoeler' te zijn zoals deze gebruikt wordt voor een tap in café of restaurant. Persoonlijk heb ik hiermee geen ervaring. (Tips zijn zeer welkom). Naddeel is hier wel dat dergelijk toestel vrij veel plaats in beslag neemt.

Ik houd mijn watertemperatuur momenteel op zo'n 15 tot 16 graden wat vrij behoorlijk lijkt te zijn en wat mijn koelinstallatie toch wat rust gunt af en toe. Let op, sommige vissoorten verdragen geen temperaturen vanaf 18° en hoger. (Harnasmannetje bv)

3.4. De Circulatiepomp

De circulatie of stromingspomp zorgt zoals reeds duidelijk uit de naam voor een goede circulatie van het water in het aquarium zelf. Dit is noodzakelijk om geen 'dode hoeken' te veroorzaken in het water en om de bewoners in zo natuurlijk mogelijke omstandigheden te houden.

Dergelijke pomp zorgt ook voor een beweging van het wateroppervlak en aldus voor een uitwisseling van zuurstof. Ook doet ze dienst als voedselverspreider voor sommige van onze bewoners namelijk de lagere dieren zoals anemonen en anjelieren, brokkelsterren, kokerwormen en alle 'filteraars' die via de stroming hun voedsel aangevoerd krijgen.

Bij sommige merken kan er aan de circulatiepomp een filtergedeelte gekoppeld worden wat erg nuttig is. Dit doet dan dienst als extra groffilter om zwevende deeltjes uit het water te verwijderen. Tevens laten sommige merken toe dat er aan het uitlaatbuisje een speciaal darpje bevestigd kan worden met een regelaar welke toelaat om de waterstroom van een regelbare hoeveelheid zuurstof te voorzien. Sterk aan te bevelen. Meestal bestaat er voor dit filtergedeelte van het merk zelf wegwerp filtermateriaal. Dit is echter vrij kostbaar en kan eenvoudig vervangen worden door mousse zoals gebruikt in het biologisch filter wat men dan makkelijk kan reinigen en hergebruiken (Dit mag wel met heet water)

Indien de pomp gebruikt wordt voor het verspreiden van micro-plankton of mosselmelk en dergelijke voor de lagere dieren moet uiteraard het filtergedeelte verwijderd worden.

Let op dat zonder filter de (plaatselijke) aanzuigkracht van dergelijke pompen behoorlijk groot is (een capaciteit van 600 tot 1000 liter per uur en meer is heel gebruikelijk) en dat het dus niet ondenkbaar is dat kleinere of fijne vissoorten (zoals zeenaalden) er onverbiddelijk in opgezogen worden en in korte tijd tot voedsel verwerkt worden.

Wat ik persoonlijk soms doe met dergelijke pompen is het installeren van een lang plastic buisje op de 'uitlaat'. Dit plastic buisje bevindt zich dan net boven het wateroppervlak en is met gaatjes doorboord zodat je fijne krachtige straaltjes water krijgt. Dit zorgt voor een extra zuurstoftoevoer. (Ik gebruik dat in kweekbakjes en zogenaamde quarantaine bakken)

Tony Knors

Hoe de visser de heerschappij verloor over de vissen van de zee

Van de hand van Pierre Hovart, directeur van het Rijksstation voor Zeevisserij verscheen een nieuw wetenschappelijk boek met als titel '150 jaar Zeevisserijbeheer, een analyse van normatieve bronnen'. Het werk is in feite de geschiedenis van hoe de visser de heerschappij verloor over de vissen van de zee. Het gaat om een vervolg op zijn eerder geschreven werk; 'Zeevisserijbeheer in Vroegere Eeuwen', dat de visserijreglementeringen onder de loupe nam van in de eerste eeuw van onze tijdsrekening.

Het opzet van het nieuwe boek is andermaal de optimale en rationele ontginning van de visstocks aan te tonen door een chronologische analyse van de reglementering inzake visserijbeheer over de periode 1830-1977.

De schrijver heeft zijn analyse ingedeeld in drie perioden, nl. de periode 1830-1914, de periode 1914-1940 en de periode 1940-1977.

Het vastlopen van de Noordoost Atlantische Visserijcommissie, eind 1976, vormt het eindpunt van de analyse. Vanaf 1977 werd het beheer van de bestanden, althans wat de lidstaten betreft, een aangelegenheid van de EG. Na zes jaar onderhandelen werd in 1983 het EG-beleid van de visbestanden een werkelijkheid.

Het boek vormt tevens een bijdrage tot de nationale zeevisserijgeschiedenis. Daarom worden voor de drie perioden ook gegevens verstrekt over de vloot, de visserijen en de havens, over de technische ontwikkelingen van vistuig en vaartaig, over de toegang tot de visgronden, over de sociale evolutie, over de evolutie inzake afzet in binnen- en buitenland en over de organisatie.

Het boek vermeldt een uitgebreide bibliografie, telt 305 blz. is geïllustreerd en kost 1050fr. Het kan besteld worden in het Noordzee-Aquarium.

Mijn eerste schelpengids

Dit boekje met 60 pagina's is van de hand van Eddy Eneman, gids-promotor van het Noordzee-Aquarium en werd uitgegeven in juni 1993 door de Strandwerkgroep en de Vriendenkring Noordzee-Aquarium. Het kan bekomen worden door overschrijving van 100 fr + 20 fr port op rekening 280-0706209-86 van Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende.

De bedoeling van deze uitgave is de beginnende schelpenverzamelaar een handje toe te steken bij het op naam brengen van de meest voorkomende schelpen, die op onze stranden te vinden zijn. Met duidelijke wit-zwarttekeningen worden een zestigtal schelpdiersoorten weergegeven, het voorkomen en de biologische kenmerken worden bondig beschreven.

Een must voor alwie zich interesseert voor de schelpdieren van onze kust.

DE PALING

Met de getijstroomen moegevoerd van over de Atlantische Oceaan komen de larven van de paling in onze streken terecht. Gekomen in de Noordzee veranderen de larven in 'glaasaaltjes' en trekken stromen, rivieren en beken binnen; worden de 'glaasaaltjes' dan 'gele aal' en zetten daar zo hun leven verder.

Later op rijpere leeftijd worden ze 'schieraal'. Even voor ze paairijp worden komen ze weer in de Noordzee terecht en trekken door op weg naar de Atlantische Oceaan, richting 'Sargasso zee' waar de paaiplaatsen zijn.

Op deze trek, ook langsheen onze kust worden ze dan gevangen door de kustvissers. Soms in grote getale, soms zeer miniem. In dezelfde sleep kan men kilo's paling vangen. Als men de kuil met de vangst op dek uitsloort vormen ze één 'bal' door elkaar wriemelende palingen. Men vindt daar niet steeds grote exemplaren onder; maar ook kleinere vingerdikke specimens. De grootste gevangen palingen hebben de dikte van een middelmatige mensenpols.

Vroeger reeds konden de kustvissers enkele tientallen kilo's paling vergaren met het spronet. Vissend met de 'gullenkorf' konden ze er af en toe ook vangen; maar even later dan moest de maaswijdte van de 'gullenkorf' zo groot zijn dat de begeerde palingen erdoor zwommen.

De laatste jaren, worden er nog palingen gevangen met de garnaalkorf tijdens de bokkenvisserij.

Oplettende schippers weten de plaatsen waar men volgens de getijden en het uur van de dag (nacht) mooie vangsten paling kan bemachtigen. Zoals altijd in de visserij, kan men ook onverwacht en met een dosis geluk een flinke vangst paling ophalen. Deze palingen zijn altijd te vangen in 'klaar' (helder) water.

Paling is voor velen een lekkernij. 'Paling in het groen' is een zeer gekend gastronomisch begrip.

Op schilderijen uit de 'Middeleeuwen' beeldde men speciaal de paling af als erotisch symbool voor het mannelijke... Ook nu nog worden daar grapjes over gemaakt.

Eddy Serie

Het lied van de paling

(4de strofe)

Sa, vissertjes nu voor het lest

Als ge wilt vissen doe je best

Als ge wilt visjes vangen

Gij moet uw netjes spannen

En als het net gespannen is

Dan vangt ge vele vis

En helpt de meisjes uit de pijn

Die voor de paling zijn

Uit het Groot Oostensch Liedtboek van Jef Klausning

Aanbreng van Zeebiologische Materiaal

Periode van 6 december 1993 tot en met 3 maart 1994

Datum	Schip/persoon	Soort materiaal
6 dec	Z.92	6 driedradige meunen, 3 gevlekte lipvissen
21 dec	0.101	visvoer
22 dec	Z.92	2 roggen, 2 steurgarnalen, 1 noordzoekreeft
	Z.185	12 steenbolken, 1 hondshaai, 2 zeesterren, 1 gonoplax-rhomboides
30 dec	Z.92	5 roggen, 1 pieterman, 1 grote zeenaald
	Z.185	1 pieterman, 1 tong, 1 schol, 3 zonnesterren 3 naaktslakken, 3 steurgarnalen, 5 krabben
9 jan	0.64	visvoer
	Germonpré A.	1 blauwkeeltje
14 jan	0.101	visvoer
15 jan	0.64	visvoer en levende garnaal
22 jan	0.190	1 zonnester, 5 St. Jakobsschelpen, 1 spinckrab
23 jan	0.64	1 lipvis
25 jan	0.29	visvoer
	0.190	2 zonnesterren, 1 doodkoolvisje, 4 St. Jacobs- schelpen
26 jan	0.100	1 grite vussebwervek
	0.148	1 snotdolf
31 jan	Z.92	1 snotdolf, 2 zandhaaien, 1 puitaanl, 10 zonne- sterren, 3 ruige roggen, 10 zeeanemonen 1 zee- kreeft
	0.62	8 gulletjes, 1 tarbotje, 3 zeedonderpadden, 2 puitalen
3 febr	0.64	visvoer
	Z.92	2 hondshaaien, 1 linkse schol, 1 tong-schar, 1 tarbot, 3 galathea's, 4 vijfhoeksterren, 5 hooiwagenkrabben, 6 St. Jakobsschelpen, 7 heremieten, 1 kolonie zoespriet, 1 zoekomkommer
4 febr	0.64	visvoer
5 febr	0.62	10 gulletjes, 1 rood visje, 1 koolvisje, 1 pitvis
	0.190	10 zonnesterren, 1 zeeégel
	0.154	1 negenoogzoeprík
8 febr	0.62	10 kleine pietermannen, 2 pitvissen, 2 gulletjes.

12 febr	0.62 0.100	1 koolvis, 1 zeedonderpad 1 snotdolfje visvoer
	Familie Verboeck	1 zeedonderpad, 7 harders, 1 boerkreeft, 6 zee- anemonen en levende garnaal
18 febr	0.62	10 gulletjes, 6 puitalen, 6 harnasmannetjes
23 febr	2.92	2 pitvissen, 1 tong, 1 rog
26 febr	0.148	1 langouste
3 maart	0.29	3 spinkrabben, 1 hooiwagenkrab 1 vlaswijting, 3 tarbotten, 3 scharren, 1 knorhaan 1 puitaal, 1 groene zeedonderpad

We danken hierbij zeer oprecht alle reders, schippers, bemanningsleden en partikulieren voor hun belangloze inzet voor het noordzee-aquarium.

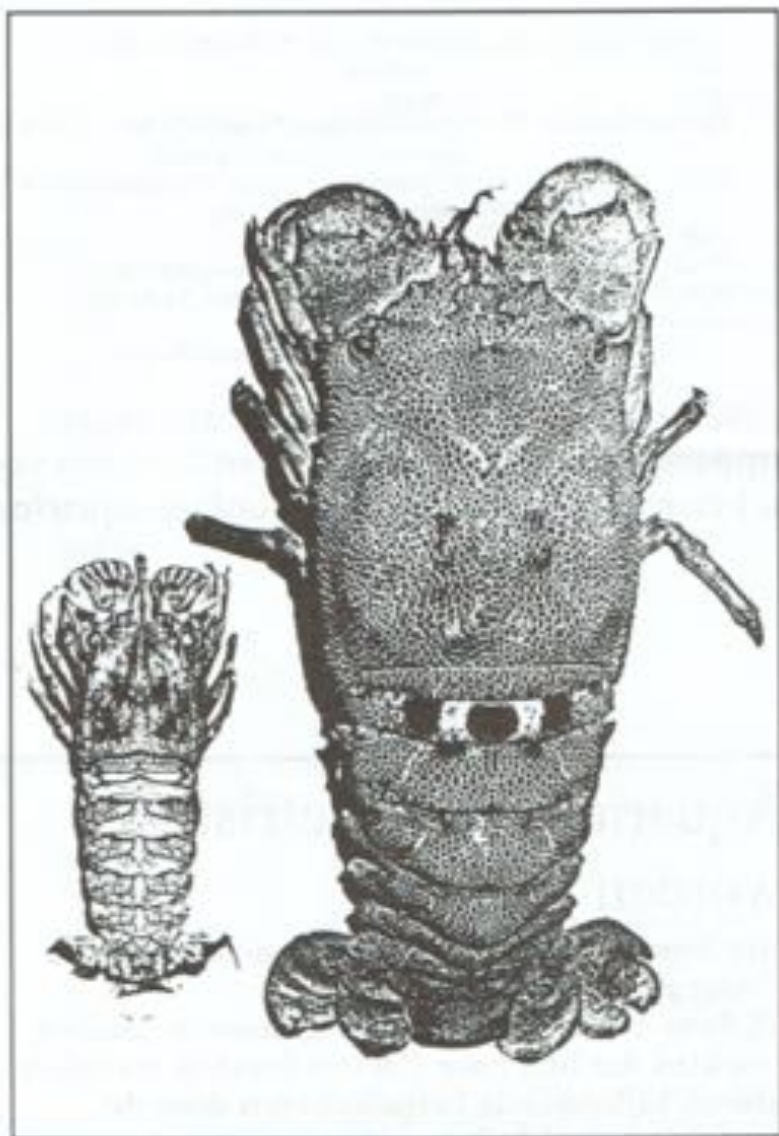

Aquarium zal opgefrist worden

Het Noordzee-aquarium gelegen aan de Visserskaal wordt opgefrist.

Tijdens de begroting zei burgemeester Julien Goekint dat hiervoor 150 000 frank is voorzien alsook bijkomende inspanningen door de stedelijke werkhuisen. Op aandringen van Omer Vilain belooft de voorzitter een ernstige poging te doen om alles nog voor het zomerseizoen uit te voeren.

(Uit Het Laatste Nieuws van 5 maart 1994)

Beerkreeften in het aquarium museum

Grote beerkreeft (*Scyllarides latus*)

Opgezet exemplaar geschonken door vishandel La Marée Koksijde

Kleine beerkreeft (*Scyllarus arctus*)

Opgevist in de Golf van Biskaje door Belgische visser.

Nachten op zee

Op vrijdag 18 maart 1994 werd in de hal van de visserijschool J. Bauwens te Oostende het boek 'Nachten op Zee' officieel voorgesteld. De circa 150 aanwezigen hadden een warm applaus voor Eddy Serie, de auteur-visser, die de eventuele opbrengst van zijn werk volledig afstaat ten voordele van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium waarvan hij tevens bestuurslid is.

In zijn toespraak benadrukte de voorzitter V.N.A.O. de goeie samenwerking tussen schrijver, drukker en uitgever die tijd noch moeite gespaard hebben om het werk een frisse indruk te geven.

Eric Six, schepen van onderwijs van de stad Oostende, feliciteerde in naam van het Stadsbestuur Eddy Serie en stelde dat de stedelijke visserijschool van Oostende mag trots zijn onder haar oud-leerlingen een auteur-visser te tellen. Eddy Serie mocht dan ook uit de handen van de schepen een geschenk van het stadsbestuur ontvangen. Dan kwam Eddy zelf aan het woord, schetste even hoe zijn werk tot stand kwam en liet ook niet na zijn bezorgdheid te uiten over de langzame teloorgang van de kustvisserij. Nadien mocht hij vele handtekeningen en opdrachtjes schrijven en een reeks persoonlijke gelukwensen ontvangen.

Er waren 320 intekenaars op het werk en dat voor een groot deel door de artikels in dag- en weekbladen, waarvoor we de pers natuurlijk zeer dankbaar zijn. Radio 't Visschertje en Radio Kompas namen een interview af van Eddy en TV-focus zond een reportage uit op 18 maart.

Het boek is nog te verkrijgen in het Noordzee-aquarium. Prijs 500 fr. of door overschrijving van 500 fr. + 50 fr. port.) op rekening 280-0706209-86 van Vriendenkring Aquarium Oostende.

*Gemeenteraadslid Omer Vilain
laat zijn boek handtekenen
door Eddy Serie
R. Coelus en schepen E. Six
kijken toe.*

Ons Gazetje

1. Op 21 januari 1994 overleed ons medelid Leon Kroothoep, ere-staatszeeloods. Hij had veel genegenheid voor onze vereniging, was tevens steunend lid en ging graag mee op groepreis.

Op 20 februari 1994 overleed Gaston Beyen, visser op rust. Hij was nog samen met zijn vrouw en vrienden aanwezig op ons ledenfeest van zaterdag 5 februari 1994. We vernamen ook het overlijden van de Heer Verbeeck uit Hulzingen. De heer Verbeeck schonk vroeger nog een kruisnet aan het Noordzee-Aquarium en hij was een fervent Noordzee-aquariumliefhebber. Zijn familie heeft na zijn overlijden zijn aquariumvissen geschonken aan het Noordzee-aquarium.

Aan de achtbare families van onze overleden vrienden onze oprechte deelneming in hun rouw en onze wensen van sterkte en moed in die droevige dagen.

2. Tijdens een verlofdag eind december '93 viel onze gids-promotor Eddy Eneman, thuis van een ladder en liep daarbij ietsels op aan het bekken en de pols. Verscheidene vrienden hebben hem in het ziekenhuis een bezoekje gebracht of een kaartje geschreven. Hij dankt langs deze weg allen van ganser harte voor hun genegenheid en hoopt van zodra zijn gezondheid het toelaat weer in ons midden te zijn.

3. In het Aquarium is nog steeds te verkrijgen het visreceptenboek **VIS NATUURLIJK, VIS KENNEN EN KOKEN**. Een uitgave NDALTP Brussel 350 fr.

4. Het Marien Ecologisch Centrum Langestraat 73 Oostende organiseert telkens op zaterdag geleide strandwandelingen van ongeveer twee uur gevolgd door evaluatie. Deelname volwassenen 80 fr Kinderen 40 fr. Telefonische afspraak 159/80 67 66

5. Op 1 maart 1994 bezocht de Directie van het Marinarium te Utrecht ons Noordzee-Aquarium. Kontakten werden gelegd met de Heer Wim Uilenbroek voor een groepsbezoek van onze Vriendenkring aan het Marinarium en de stad Utrecht op zaterdag 22 oktober 1994.

Meer nieuws daarover in één van de volgende tijdschriften.

6. Op ons ledenfeest van 5 februari 1994 in de zaal van Duin en Zee te Oostende waren 191 vrienden die de voeten onder tafel staken.

De Heer Burgemeester J. Goekint had zich schriftelijk verontschuldigd wegens eerder aangegane verplichtingen.

De trofeeën 1993 werden uitgereikt door Havenkapitein-Directeur R. Ghys.

Voor de kustvisserij: de zilveren vis voor 0.455 'Zeesymfonie'

De gouden vis voor de 0.62 'Dini'.

Voor de openzeeverij: de zilveren vis voor de 2.185 'Emerald Star'

De gouden vis voor de 2.92 'Lundy Gannet'.

Onder de aanwezigen waren ook de Rijkskommissaris R. Carly en gemeenteraadslid O. Dewilde.

Voor de animatie werd gezorgd door de dansgroep De Zeepaardjes, de charmezanger Willy Vanbavickhove en discobar Duin en Zee terwijl De Orde van de Kloeffe een intermezzo bracht.

Het vijfde ledenfeest of lustrumfeest is gepland op zaterdag 18 februari 1995 opnieuw in zaal Duin en Zee